

**Realizace ústní části státní závěrečné zkoušky  
ve všech studijních programech Ústavu věd o umění a kultuře  
s výjimkou programu Dějiny umění (Bc.),  
platná od začátku akademického roku 2022/23 dále**

**Týká se studentů a studentek všech studijních programů s výjimkou bakalářského programu Dějiny umění, kteří začali studovat v akademickém roce 2020/21 a později.**

1) Smyslem ústní části státní závěrečné zkoušky (dále jen SZZ) je prokázat schopnost samostatného a odbornou četbou poučeného uvažování o tématech oboru v jejich historickém i teoreticko-metodologickém aspektu. Student<sup>1</sup> by zde měl předvést své schopnosti pojednat daný problém v patřičných souvislostech, s vědomím různých metodologicko-konceptuálních možností přístupu k diskutovanému tématu. Předpokládá se i základní faktografická znalost, schopnost samostatné orientace v odborné literatuře a povědomí o elementárních historických a kulturních souvislostech. Závažné neznalosti v těchto oblastech mohou být důvodem hodnocení "neprospěl".

Ústav od **začátku akademického roku 2022/23** již nepoužívá při zkoušení SZZ (s výjimkou bakalářského programu Dějiny umění) systém losovaných či na počátku zkoušky stanovených otázek. Téma či témata<sup>2</sup> („otázky“) pro SZZ dostane student **v časovém předstihu alespoň 10 dnů před konáním SZZ** a má možnost připravit se na ně samostudiem. Zkouška tedy není založena na schopnosti namemorovat se z předpřipravených konceptů všechny otázky a pak předvést, že se tu vylosovanou namemoroval dobře. Princip otázek stanovených předem předpokládá, že student prokáže **své vlastní schopnosti otázky promyslet a komplexně vyložit za pomoci odborné literatury k danému tématu**. Výklad tedy bude vycházet ze znalostí získaných vlastní četbou odborné literatury (pochopitelně i s reflexí poznatků získaných při výuce), a nikoli z memorování zprostředkovaných výkladů a informací.

## **2) Konkretizace provedení:**

Ihned po zveřejnění termínů SZZ a stanovení komisí (obvykle nejpozději tři týdny před konáním SZZ) **kontaktují studenti** přihlášení na daný termín na SZZ **e-mailem toho ze zkoušejících, který je v konkrétní komisi označen jako garant**: dotyčnému pošlou e-mailem **svůj seznam přečtené odborné literatury**. Garant na základě zaslání seznamu četby, ale také se zohledněním témat vyučovaných v průběhu předchozích let studia, stanoví a e-mailem pošle studentovi téma či témata, jež zkušební komise stanovila pro jeho SZZ. Takto konkrétně určená témata se nemusí zcela shodovat s tematickými okruhy vyvěšenými na stránkách ústavu v sekci Státní závěrečná zkouška, budou ale s těmito okruhy v určitém souladu a budou z nich vycházet. Proto tematické okruhy uvedené na webu ústavu by i nadále měly studentům sloužit jako základní vodítko pro přípravu na SZZ a případně i pro sestavování seznamu

---

<sup>1</sup> Výraz je míněn genericky a označuje všechny studující.

<sup>2</sup> Témata stanovená ke zkoušce mohou prostě kopírovat některý z tematických okruhů či modelových otázek v rámci tematického okruhu, tak jak jsou tyto okruhy a případně i otázky zveřejněny na webu ústavu v sekci Státní závěrečná zkouška; mohou ale také na základě předloženého seznamu četby tyto okruhy modifikovat či spojovat několik dílčích témat z různých okruhů dohromady.

literatury. Připravit se dobře na stanovený tematický okruh v daném časovém úseku lze jen tehdy, pokud má student zhruba připravené všechny stanovené tematické okruhy. Pokud by měl teprve po stanovení svého okruhu (či okruhů) začít téma studovat, nelze to ve stanoveném čase stihnout. Navíc při SZZ může rozprava otevřít i zcela jiná témata – princip SZZ předpokládá, že student obsáhl celou látku studia tak, jak je deklarována tematickými okruhy k SZZ pro daný studijní program.

Student využije časový prostor mezi dnem, kdy obdržel zadání svých státnicových témat, a dnem konání SZZ, aby si prostudoval, promyslel a připravil různé možné způsoby výkladu a materiálové náplně stanovených témat v rámci domácí přípravy. Tento způsob zkoušení studentovi poskytuje prostor pro kvalitní přípravu a zkoušejícím pro hlubší zkoumání studentových znalostí, schopností a dovedností. Výklad stanoveného tématu či témat si student může předpřipravit i formou bodového scénáře. Psát si výklad slovo od slova smysl nedává, protože zkoušení je dialogické a neumožní studentovi recitaci sáhodlouhého monologu: formát zkoušky umožňuje jen úvodní souvislé představení tématu v rozsahu cca 3–5 minut, po něm již ale mohou zkoušející výklad kdykoli přerušit a směřovat jinak. Je přípustné, aby si student k SZZ přinesl i odbornou literaturu, kterou hodlá při výkladu využívat, citovat z ní či ji komentovat, stejně jako konspekty z této literatury jím pořízené. Účelem zkoušky v tomto provedení je ověřit hloubku porozumění a schopnost dílčí aspekty daného tématu do hloubky poznat, reflektovat a ve výkladu rozvíjet.

Seznam četby odesílaný garantovi bude mít na začátku uvedeno jméno a příjmení studenta, studijní program, rok zahájení studia a stupeň studia (maximus, maior, minor). Seznam by měl obsahovat alespoň 20 položek (odborné knihy, kapitoly v odborných knihách nebo články v odborných časopisech; novinové články, blogy a další žánry publicistiky a sociálních sítí se za odbornou literaturu nepovažují), jejichž témata je student schopen představit a komentovat. Seznam by měl obsahovat položky pro každou z částí ústní SZZ (nelze, aby všechny položky seznamu četby směřovaly pouze k jedné části SZZ a druhá nebyla vůbec zastoupena; proporce však nemusí být symetrická).

Seznam četby se vypracovává s dodržением základních citačních norem (ČSN ISO 690 ve verzi z roku 2011). Stačí základní údaje, tedy:

Knihy:

Tvůrce: *Název publikace*. Místo: nakladatel, rok.

Kapitoly v knihách:

Tvůrce: *Název příspěvku*. In: Tvůrce publikace. *Název publikace*. Místo: nakladatel, rok, strany.

Články v časopisech:

Tvůrce: *Název článku*. *Název časopisu*. Rok, číslo, strany.

Celý soupis četby je třeba uspořádat – ať už abecedně podle příjmení autorů, nebo tematicky, chronologicky či jinak podle toho, jak to dle studentova soudu nejvíce dává smysl.

3) SZZ na bakalářském studijním programu Dějiny umění probíhá i nadále formou otázek zadávaných ze zveřejněných tematických okruhů bezprostředně před vlastní zkouškou (je garantován časový prostor pro přípravu výkladu na místě).

4) Způsob obhajoby bakalářské a diplomové práce jako další součásti SZZ zůstává nezměněn. Probíhá v rámci scénáře: Představení práce (ne shrnutím jejího obsahu, ale reflexí procesu psaní práce z hlediska vymezení materiálu i využitých metodologií, a pokusem o formulaci přínosu práce) v rozsahu 5–7 minut. Četba či parafráze oponentských posudků. Reakce studenta na podněty, výtky a otázky z posudků. Všeobecná debata o předložené práci. Opět je užitečné připravit si bodový scénář, nikoli ale slovo od slova sepsaný text své obhajoby.

V Českých Budějovicích dne 26. 9. 2022

Prof. PhDr. Petr A. Bílek, CSc.

ředitel Ústavu věd o umění a kultuře